

ת"ד 371/12/19 - ראמי אבו טאה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה באשדוד

ת"ד 371-12-19 מדינת ישראל נ' אבו טאה
תיק חיצוני: 351750/2018

בפני	כבוד השופטת הגר אזולאי אדרי
המבקש	ראמי אבו טאה
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירה לגילוי ראיה חסויה על פי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"), במסגרתה עותר המבקש להסרת חיסיון שהוטל על חלק מ"חומר החקירה" בתיק.

א. העובדות הצריכות לעניין:

- ביום 4.8.18, אירעה תאונת דרכים בה היו מעורבים שני כלי רכב פרטיים (האחד מתוצרת יונדאי והשני מתוצרת אאודי) ורכב משא פתוח. לשיטת המשיבה, ברכב הפרטי מתוצרת יונדאי, זה שלכאורה נושא באחריות לגרימת התאונה (להלן: "הרכב"), נהג המבקש ברשלנות, בעודו בלתי מורשה לנהיגה ובזמן שרישיונו נפסל על ע"י בימ"ש.
- במועד התאונה נכחו ברכב המבקש, אשתו ושתי בנותיהם. המבקש ואשתו טוענים כי האשה היא זו שנהגה ברכב במועד התאונה.
- ביום 7.8.18, נערך לאשת המבקש שימוע, אשר בסיומו הושתה עליה פסילה מנהלית למשך 60 ימים. כבר עתה יוער, כי השימוע נערך בהתאם למידע שהונח בפני המשיבה באותו המועד ולפיו אשת המבקש היא זו שנהגה ברכב במועד התאונה. עוד יוער כי בהמשך לפסילה המנהלית כאמור, אשת המבקש פנתה לבית המשפט בבקשה לביטול הפסילה המנהלית, אולם בסופו של יום חזרה בה מבקשתה וביקשה למחקה (ראו בפ"ת 9496-08-18).
- ביום 6.8.18, נחקר מר פאדי גית, נהג רכב המשא הפתוח (להלן: "נהג המשאית"), וטען כי במהלך נסיעתו בכביש: "פתאום ראיתי בחור עם רכב שבא מולי, נכנס לנתיב שלי... נכנס באוטו שלי...". ובהמשך אמר: "...הייתה שם בחורה ראשונה עם מאזדה, היא ראתה את הכל, אמרה שהבחור עשה טעות ועקף והייתה תאונה...".
- עוד באותו היום, נחקר מר חאלד אבו שארב, נהג הרכב הפרטי מתוצרת אאודי (להלן: "נהג הרכב המעורב"), וצין כי: "הנהג יונדאי צעק מכאבים בלבד".
- ביום 7.8.18, נחקרה אשת המבקש תחת אזהרה בחשד לכך שנהגה ברכב וגרמה לתאונה שבה נפגע אדם ונגרם נזק לרכוש.
- ביום 3.10.18, נחקרו שירה ויהונתן אטינגר (להלן: "בני הזוג אטינגר") שהיו עדי ראיה לתאונה. שירה

תיארה את נהג הרכב כגבר וכשנשאלה אם ייתכן שהנהגת הייתה אישה השיבה על כך בשלילה. גם מהודעתו של יהונתן עולה לכאורה כי הנהג היה גבר.

8. ביום 7.10.18, שוב נחקרה אשת המבקש תחת אזהרה, הפעם - בחשד לשיבוש הליכי חקירה, מסירת הודעה כוזבת והכשלת שוטר במילוי תפקידו. במסגרת החקירה, נמסר לאשת המבקש כי מחומר החקירה עולה כי מי שנהג ברכב זה המבקש עצמו אך היא טענה שזה לא נכון. כשעומתה עם הממצאים, טענה אשת המבקש כי ברגע שהתאונה קרתה היא קפצה אחורה לבנות והמבקש, שישב בכיסא שליד כיסא הנהג תפס את ההגה.

9. ביום 31.1.19, נחקר המבקש תחת אזהרה בחשד לכך שנהג ברכב במועד התאונה, בעודו בלתי מורשה לנהיגה ונוהג בזמן פסילה תוך שגרם לתאונת הדרכים. במסגרת החקירה, טען המבקש כי אשתו היא זו שנהגה ברכב, וכשנמסר לו שיש עדי ראיה שראו אותו נוהג ברכב, השיב - "אין סיכוי".

10. ביום 31.8.19, שוב נחקר המבקש תחת אזהרה, באשר לחשדות כנגדו אולם, המבקש חזר על הטענה לפיה אשתו היא שנהגה ברכב וציין **"האישה ברחא אחורה לילדים וחצי הגוף שלי קפץ לסובב את ההגה, איפה שיושב הנהג"**.

11. ביום 2.12.20, הוגש כתב האישום בהליך דנן, במסגרתו הואשם המבקש בנהיגה בזמן פסילה, נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף בדרך, נהיגה בהיותו בלתי מורשה לנהיגה, גרימת תאונת דרכים, גרימת חבלה של ממש, נהיגה בקלות ראש וסטייה מנתיב הנסיעה.

12. ביום 26.12.19, חתם הממונה על חסיונות במשרד לביטחון פנים על תעודה בדבר ראיות חסיונות מטעמי אינטרס ציבורי חשוב לפי סעיף 45(ד) לפקודת הראיות (להלן: **"תעודת החיסיון"**). במסגרת תעודת החיסיון נקבע כי:

"כל פרט או מידע שיש בו כדי לגלות זהות האדם אשר מסר למשטרה את המידע המתועד בדו"ח ידיעה מ' 18-1750-442, לרבות חודש, יום ושעת מסירת המידע וחלק מתוכן המידע, כמפורט להלן: שורה 2 במלואה. הינם חסויים".

זאת, מכיוון שגילוי מידע זה או מסירתו יש בהם כדי לפגוע בעניין ציבורי חשוב, באשר הם עלולים לסכן שלומם של בני אדם ולפגוע בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה.

13. לאור חשיפת המידע המודיעיני, הוצאה פרפרזה לפיה: **"רמי אבו טהה תושב תל שבע נהג ברכב כאשר הוא שיכור וללא רישיון נהיגה ועשה תאונה וגרם לפציעתו ולפציעה של אשתו קארין"** תוך שצוין כי המידע נמסר בשנת 2018.

14. ביום 21.6.20, התקיים בפניי דיון במעמד הצדדים לפי סעיף 46(א) לפקודת הראיות. זה המקום לציין כי בתום דיון זה, התקיים בפניי דיון חסוי במעמד בא כוח המשיבה וקצין המודיעין, כאשר בדיון החסוי, טען קצין המודיעין טענות נוספות להצדקת החיסיון על הראיות והוצג בפניי המידע המודיעיני החוסה תחת תעודת החיסיון. עוד במסגרת הדיון, צוין כי המודיע לא נכח בתאונה והודגש כי חשיפת המידע עלולה לסכן את חיו. בדיון חסוי זה, נערך פרוטוקול בכתב יד, הוקרא בפני בא כוח המאשימה וקצין המודיעין, נחתם על ידי בא כוח המאשימה ועל ידי. פרוטוקול חסוי זה מוסתר במעטפה סגורה והועבר אל כספת בית המשפט.

ב. טענות הצדדים:

15. המבקש עותר לגילוי הראיה החוסה תחת תעודת החיסיון ומבקש כי בית המשפט יחייב את המודיע להעיד בבית המשפט.

16. כמו כן, המבקש מפנה לכך שבפרפרזה צוין כי המידע נמסר בשנת 2018, אך הלכה למעשה, המבקש נחקר רק בשנת 2019. לשיטתו, הדבר מלמד על כך, שעד אז לא היה למשיבה שום מידע או חשד לכך

- שהמבקש הוא זה שנהג ברכב. בהקשר זה, מדגיש המבקש כי אשתו נחקרה במשטרה, ציינה שהיא זו שנהגה ברכב ואף נשאה בפסילה מנהלית בגין אחריותה לתאונה. עוד הדגיש המבקש, כי גם הוא מסר במסגרת חקירתו במשטרה שאשתו היא זו שנהגה והכחיש את החשד נגדו לפיו היה הוא זה שנהג ברכב.
17. זאת ועוד, המבקש טוען כי מדובר בראיה עצמאית, לא בדבר חשד אלא בדבר ידיעה פוזיטיבית על נהיגה וכי יש לאפשר לו להתמודד עם עד שבאמרת החוץ שלו מוסר מידע המוכחש הן על ידי המבקש עצמו והן על ידי אשתו שנהגה בפועל ברכב בעת התאונה.
18. כך גם, לטענת המבקש, אין כל ראיה אחרת (למעט המידע המודיעיני) לכך שהמבקש הוא זה שנהג ברכב ולכן האינטרס בחשיפת זהותו של המודיע והעדויות במשפט עולים על כל אינטרס אחר. כך בעיקר, שעה שאשת המבקש אינה מנויה ברשימת עדי התביעה.
19. לחיזוק טענותיו, מפנה המבקש להחלטת בית המשפט בבע"ח (ב"ש) 142-01-14 **כאמאלאת נ' תביעות תעבורה נגב** (5.3.14) (להלן: "**עניין כאמאלאת**") - החלטה אשר המבקש סבור כי נסיבותיה דומות כמעט לחלוטין לנסיבות העניין דנן. שם ניתנה החלטה על ידי כב' השופט ג'רבי להסיר את החיסיון ונקבע כי קו ההגנה של הנאשם צריך להיות בידי הנאשם או סנגורו ולא בידי התביעה, תוך שצוין כי השאלה היחידה השנויה במחלוקת היא אך ורק נהיגתו של הנאשם בעת התאונה. כך גם מפנה המבקש להחלטות בתי המשפט בת"פ (רח') 52716-09-16 **מדינת ישראל נ' אבו אלקיעאן** (3.4.17) (להלן: "**עניין אבו אלקיעאן**") ובת"פ (ב"ש) 14204-02-14 **מדינת ישראל נ' אביטן** (8.4.14), שם עיקר המחלוקת נסוב על החיסיון בנוגע לתצפית שנערכה ונקבע, כי המאשימה תתקשה להרשיע את הנאשם מבלי להזדקק לתצפית שנערכה, בשונה מהמקרה שבפנינו, בו אין המדובר בראיה יחידה.
20. המשיבה מתנגדת לבקשה תוך שהיא טוענת כי אין המדובר בראיה היחידה הקושרת את המבקש לנהיגה וכי ישנן ראיות נוספות ועדויות נוספות. כך לדוגמה, מפנה המשיבה להודעותיהם של בני הזוג אטינגר.
21. מנגד, המבקש טוען כי ההודעות אליהן מפנה המשיבה הן עדויות סברה וכי המידע המודיעיני החוסה תחת תעודת החיסיון הינו בבחינת עדות מפי השמועה ולכן היא אסורה בתיק העיקרי.

ג. ההלכה הפסוקה:

על בית המשפט לשקול שני אינטרסים בבואו להכריע בעתירה לגילוי ראיה. מחד: האינטרס הציבורי, שלום הציבור וביטחונו, הצורך לשמר את שיתוף הפעולה בין המשטרה לציבור, החשש מחשיפת שיטות הפעולה של גורמי הביטחון והחשש מחשיפת זהותם של המעורבים במהלך, דבר שעלול לסכן את ביטחונם ושלומם, ומאידך, גילוי האמת וחשיפת כל חומר החקירה בפני הנאשם, לצורך סידור הגנתו כנדרש, ועריכת משפט צדק.

וכפי שנקבע ע"י כב' השופט ברק (כתוארו אז) בב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח (3) 729 (1984) (להלן: "הלכת ליבני"):

"שני אינטרסים אלה - של משפט הוגן ושל ביטחון המדינה נלחמים על הבכורה, ויש להכריע ביניהם. אין זו רק התנגשות בין אינטרס הפרט לאינטרס הציבורי. זו גם התנגשות בין שני אינטרסים, שלציבור עניין בהם".

בבואו של בית המשפט להכריע באשר לחיוניות הראיה החסויה, תעלה השאלה האם באותה ראייה חסויה קיים פוטנציאל ראייתי העלול לעורר ספק סביר באשמת הנאשם (ראה דנ"פ 1424/01 מדינת ישראל נ' דרוויש חמדאן, תק-על 2001 (2) 554).

בהלכת ליבני נפסק כי שומה על בית המשפט לבחון:

"אם חומר החקירה, אשר לגביו חל החיסיון, חיוני הוא להגנת הנאשם, כי אז, בוודאי, הצדק דורש את גילוי, ושיקול זה עדיף על פני כל שיקול ביטחוני אפשרי. שום נימוק ביטחוני, ויהא הוא הנכבד ביותר, אינו שוקל יותר, במשקולותיו היחסיות של הליך פלילי נתון, ממשקל הרשעתו של חף מפשע".

מפנה גם לקביעת כב' השופטת דורנר בע"פ 889/96 מאזריב מוחמד נ' מדינת ישראל, פ"ד נא (1) 433, 444 (1997):

"יש להכריע בחיוניותה להגנת הנאשם של עדות חסויה על-סמך ההנחה כי היא תניב את המידע שהוא מבקש להציג באמצעותה, ובלבד שקיים פוטנציאל ראייתי לנכונותה של הנחה זו ואין היא מופרכת. הדבר בוודאי נכון אם העדות החסויה היא הראיה היחידה האפשרית באותו עניין מלבד עדותו של הנאשם".

ד. דיון והכרעה:

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, עיינתי במידע החסוי וביתר חומרי החקירה, אני סבורה כי בנסיבות העניין דין העתירה להידחות.

22. סעיף 45(א) לפקודת הראיות קובע כדלקמן:

"אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראייה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי - כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם".

23. אם כן, בבואו של בית המשפט לדון בעתירה לגילוי ראייה, עליו לבחון האם הראיה אותה מבוקש לגלות היא חיונית להגנת הנאשם ולחילופין, האם היא עשויה להועיל להגנת הנאשם באופן שבו מידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה (ראו גם ע"פ 5033/19 מדינת ישראל נ' אבו חדיר (19.8.19)).

24. ודוק, ככל שמדובר בראיה שהיא חיונית להגנת הנאשם, הרי שאז אין בידי בית המשפט כל שיקול דעת שלא לגלותה ועליו להורות על חשיפתה (ראו לדוגמה בש"פ 3791/09 נבאהין נ' מדינת ישראל (29.6.09); בע"ח (נצ') 26209-04-17 אבו אסעד נ' מדינת ישראל (22.5.17)).

25. על מנת להשיב על השאלה האם הראיה חיונית להגנת הנאשם במקרה דנן, אם לאו, על בית המשפט לבחון אם טמון בראיה "פוטנציאל מזכה". כלומר, אם יש בכוחה או בצירופה לראיות אחרות להקים ספק באשמת הנאשם (ראו לדוגמה בש"פ 872/17 **אבו טהה נ' מדינת ישראל** (9.3.17)).
26. בענייננו, אין מחלוקת על כך שהראיה, נשוא העתירה דנן, אינה בעלת "פוטנציאל מזכה" אלא שמדובר בראיה המחזקת לכאורה את הטענה לפיה המבקש הוא שנהג ברכב במועד התאונה.
27. לפיכך, עתה עלינו לבחון האם הראיה עשויה, באופן כזה או אחר, להועיל להגנת הנאשם וככל שהתשובה לכך היא חיובית, יהא עלינו לבחון האם מידת התועלת שבה, עולה על העניין שיש לא לגלותה.
28. זה המקום לציין כי עיון בתעודת החיסיון מלמד כי עומדים בבסיסה שני אינטרסים ציבוריים חשובים: האחד - הגנה על שלומם וביטחונם של המודיע; השני - מניעת פגיעה בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה (מידע שלא היה נמסר אלמלא הייתה נותרת זהות המודיע חסויה).
29. אולם, נראה כי האינטרס הציבורי הוא רחב יותר, וכפי שנקבע על ידי בית המשפט העליון בע"א 2629/98 **השר לביטחון פנים נ' וולפא** (15.11.01):
- "האינטרס הציבורי אינו נתחם רק לצורך הגנה על המידע ועל מקורותיו, אלא מתפרס, בד בבד, גם על עצם הצורך בעשיית צדק ובקיום הליך הוגן. שני אינטרסים אלה מונחים על כף המאזניים, השוקלת כנגד הכף האחרת שעליה מונח אינטרס הציבור במניעת גילוי ראייה".**
30. בבואו לערוך את מלאכת האיזון שבין האינטרסים השונים, על בית המשפט לשקול, בין השאר, את הקשר שבין החומר החסוי לגדר המחלוקת בין בעלי הדין (בשים לב לגרסת ההגנה), את הקשר שבין החומר החסוי לראיות הגלויות וחומר חסוי אחר בתיק ואת קבילות החומר החסוי ומשקלו הצפוי אם יוגש כראיה במשפט (ראו לעניין זה הוראת סעיף 46(א) לפקודת הראיות).

הקשר שבין החומר החסוי לגדר המחלוקת בין בעלי הדין (בשים לב לגרסת ההגנה):

בענייננו, ברי כי הראיה החסויה נמצאת בלב לבה של המחלוקת בין הצדדים. בעוד המשיבה טוענת כי המבקש הוא שנהג ברכב במועד התאונה, המבקש טוען כי לא כך הדבר וכי אשתו היא שנהגה ברכב. זאת, כאשר המידע שנמסר על ידי המודיע מצביע על כך שהמבקש הוא שנהג ברכב.

הקשר שבין החומר החסוי לראיות הגלויות וחומר חסוי אחר בתיק:

תחילה יצוין כי מלבד המידע החסוי העומד בבסיס העתירה דנן, לא קיים חומר חסוי נוסף בתיק. לפיכך, הקשר אותו עלינו לבחון הוא הקשר שבין הראיה החסויה לבין חומר החקירה הגלוי.

לאחר שעיינתי הן בראיה החסויה והן בחומר החקירה הגלוי, אני סבורה כי המידע החסוי אינו מהווה ראיה יחידה לכך שהמבקש הוא זה שלכאורה נהג ברכב במועד התאונה (ובכך גם שונה ענייננו מעניין **כאמאלאת** אליו הפנה המבקש בטיעונו).

כך לדוגמה, גם מהודעותיהם של נהג המשאית, נהג הרכב המעורב ובני הזוג אטינגר במשטרה, עולה לכאורה כי מי שנהג ברכב הוא גבר (ובהתחשב בכך שברכב נכחו המבקש, אשתו ושתי בנותיהם, אך סביר להניח כי הכוונה היא למבקש).

כלומר, ייחוס הנהיגה למבקש אינו מבוסס רק על הראיה החסויה אלא גם (ואולי בעיקר, כפי שיובהר בהמשך) על שאר חומר החקירה הקיים והגלוי.

זאת, כאשר המבקש יוכל, במסגרת ההליך העיקרי, לחקור את עדי התביעה המוזכרים לעיל בחקירה נגדית ובמסגרתה לברר את שאלת זיהויו כמי שנהג ברכב במועד התאונה (ראו לדוגמה בע"ח (אשד') 10237-12-19 **עוזרי נ' מדינת ישראל** (5.1.20)).

דברים אלו מטילים את הכף אל עבר דחיית העתירה (ראו לדוגמה מ"ת (ב"ש) 29679-10-10 **אלאסד נ' מדינת ישראל** (8.5.11) (להלן: "**עניין אלאסד**")).

קבילות החומר החסוי ומשקלו הצפוי אם יוגש כראיה במשפט:

כאמור לעיל, המודיע לא נכח בתאונה ולפיכך, אין מנוס מן המסקנה לפיה עדותו היא עדות מפי השמועה, ובכך גם שונה עניינו מעניין **אבו אלקיעאן** אליו הפנה המבקש בטיעונו. לאור האמור, לא מן הנמנע כי המידע החסוי כלל אינו קביל כראיה במשפט (אלא אם יוכח כי מתקיים לגביו אחד מהסייגים הקבועים בסימן ב' לפקודת הראיות).

לא זו אף זו, הרי שגם אם מדובר בראיה קבילה, הרי שמעצם היותה עדות מפי השמועה הרי שמשקלה, כשלעצמה, יהיה מועט ביותר ואולי גם אפסי (ראו לדוגמה **עניין אלאסד**). זאת, בין היתר, בהתחשב בכך שאין המדובר בראיה ישירה או בראיה הטובה ביותר.

זאת ועוד, הרי שאך סביר להניח כי המודיע כבר מסר, במסגרת הידיעה המודיעינית, את כל אשר שמע וממילא אין בסיס למסקנה שיהיה בזימונו לדוכן העדים כדי לסייע להגנה (ראו לעניין זה ת"פ (מרכז) 27224-04-09 **מדינת ישראל נ' בן מאיר אביטן** (7.11.19); **עניין אלאסד**).

דברים אלו מטילים גם הם את הכף אל עבר דחיית העתירה.

31. לאור כל האמור לעיל, אני סבורה כי על אף שהראיה החסויה קשורה ללב לבה של המחלוקת בין הצדדים, העובדה כי אין המדובר בראיה היחידה האפשרית להוכחת נהיגתו של המבקש ברכב, כמו גם היותה של העדות עדות מפי השמועה, מובילות למסקנה לפיה יש לבכר את ההגנה על האינטרסים הציבוריים העומדים בבסיס תעודת החיסיון על פני התועלת שעשויה לצמוח למבקש מגילוי הראיה.

32. משכך הם פני הדברים, אין כל מקום לחשיפת המידע החסוי ובנסיבות אלו, כאשר מנגד עומד אינטרס חשוב של שמירה על מקורות משטרתיים וביטחונם ושמירה על בטחון המעורבים ושלומם, הרי שידו של אינטרס זה תהיה על העליונה.

הראיות החסויות והנימוקים הנוספים אשר הושמעו בפני במסגרת הדיון החסוי, מביאים אותי למסקנה ברורה כי לא ייגרם למבקש עיוות דין ולא תפגע הגנתו באי גילוי של המידע. באיזון בין זכותו של המבקש לקבל לידיו את מלוא חומר החקירה בכדי לנהל את הגנתו כראוי ולאחר עיון במידע החסוי, אשר מלמד כי אין בו פוטנציאל לסייע למבקש בניהול הגנתו, הרי שגובר האינטרס הציבורי שלא לחשוף את המידע.

סוף דבר, לאחר ששמעתי טענות הצדדים, ולאחר עיון מעמיק בחומר החסוי אשר הוצג בפני, הגעתי למסקנה כי דין

העתירה להידחות.

מועד ההוכחות הקבוע ליום 20.12.2020 בשעה 09:30 יותר על כנו.

במאמר מוסגר אציין, כי תיק החקירה הושב למשיבה לצורך בחינת קידומו ורק כאשר הושב, נדרש בית המשפט לכתיבת החלטה בבקשה.

תיק החקירה מושב למשיבה באמצעות המזכירות.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ג' כסלו תשפ"א, 19 נובמבר 2020, בהעדר
הצדדים.